

Voor atleten, trainers, bestuurders, juryleden, medewerkers, ouders en supporters.

Kadering :

Deze gedragscode is een nuttig instrument om discussies betreffende ongewenst gedrag in de club te vermijden. De gedragscode wordt duidelijk gecommuniceerd (o.a. via website) zodat ieder lid op de hoogte is van de normen die de club hanteert.

I. Deontologische code:

Het gaat in deze om de ACME vzw, hierna soms ook de club of club genaamd.

Met ACME-clublid, hierna soms ook clublid of lid genaamd, wordt in deze gedragscode bedoeld, iedere categorie van personen, man of vrouw, volwassene of kind, die op een of andere manier verbonden is aan de atletiekclub ACME vzw. Het gaat dus verder dan de werkende en niet-werkende leden van de ACME vzw, nader bepaald gaat het om de atleten, trainers, bestuursleden, juryleden, medewerkers, ouders en supporters.

Geweld is elke feitelijkheid waarbij een lid van ACME, psychisch of fysiek wordt lastig gevallen, bedreigd of aangevallen bij zijn functioneren binnen de club.

Pesterijen is elk onrechtmatig en terugkerend gedrag binnen of buiten de club dat zich inzonderheid kan uiten in gedragingen, woorden, bedreigingen, handelingen, gebaren en eenzijdige geschriften en dat tot doel of gevolg heeft dat de persoonlijkheid, de waardigheid of de fysieke of psychische integriteit van een clublid wordt aangetast, of dat zijn lidmaatschap in gevaar wordt gebracht, of dat er een bedreigende, vijandige, beledigende, vernederende of kwetsende omgeving wordt gecreëerd.

Elke vorm van verbaal, niet-verbaal of lichamelijk gedrag van seksuele aard waarvan degene die zich er schuldig aan maakt, weet of zou moeten weten dat het afbreuk doet aan de waardigheid van vrouwen en mannen binnen of buiten de sportclub, in dit geval ACME.

De vertrouwenspersoon wordt aangeduid door de Raad van Bestuur na voorafgaand akkoord van de Algemene Vergadering van ACME. De vertrouwenspersoon kan zich laten bijstaan door professionelen of personen van wie verondersteld wordt dat zij ervaring hebben met de betreffende materie of van personen van wie verondersteld wordt dat zijn bepaalde situaties goed kennen en dus gepast kunnen inschatten. De vertrouwenspersoon is belast met het verlenen van hulp aan de slachtoffers van geweld, pesterijen of ongewenst seksueel gedrag binnen de club.

Ieder clublid dat het slachtoffer is van geweld, pesterijen en ongewenst seksueel gedrag binnen de werking van de club, kan raad, hulp en steun krijgen bij de aangestelde vertrouwenspersoon. De vertrouwenspersoon zal er op toezien dat het probleem snel en discreet opgelost wordt.

Getuige

Een clublid dat rechtstreeks kennis heeft genomen van een feit waarbij het slachtoffer onderhevig was aan geweld, pesterijen of ongewenst seksueel gedrag van een ander clublid.

De club

De club en de clubleden zijn er toe gehouden zich te onthouden van iedere daad van geweld, pesterijen of van ongewenst seksueel gedrag, tijdens hun activiteiten binnen de club.

De club verbindt zich er toe de klachten ernstig, snel en onpartijdig en onder volstrekte geheimhouding te onderzoeken.

De club bepaalt de maatregelen die getroffen worden om de clubleden te beschermen tegen geweld, pesterijen en ongewenst seksueel gedrag, binnen de club.

De club zal het nodige doen om feiten van geweld, pesterijen en ongewenst seksueel gedrag te voorkomen.

II. Algemene code:

Atleten

1. We staan voor fairplay tegenover tegenstander, scheidsrechter en publiek.
2. Aanvaard de beslissingen van de juryleden.
3. Onsportiviteit van een ander is nooit een reden om zelf onsportief te zijn.
4. Wijs een medespeler op onsportief of onplezierig gedrag.
5. Merk je dat iemand niet goed in zijn vel zit? Meld het aan de trainer of iemand die je vertrouwt.
6. Ben je nieuw in de groep? Doe de moeite de anderen te leren kennen en geef iedereen de kans om jou te leren kennen.
7. Je komt trainen, dus je bent gemotiveerd. Toon dat ook!
8. Kom op tijd op training, dat wil zeggen minstens vijf minuten op voorhand ben je aanwezig zodat de training op tijd kan starten. Kom je toch te laat? Excuseer je dan bij de trainer.
9. Maak met je trainer duidelijke afspraken betreffende aanwezigheden op trainingen en wedstrijden. Kan je eens niet komen? Verwittig dan zelf je trainer via telefoon, sms, mail, ...
10. Hoewel we een individuele sport beoefenen vormen we een team, op en naast het veld.
11. Plezier beleven tijdens de training màg, wees eerlijk in wat je voelt en doet tijdens je sport, pas dan kun je goed presteren.
12. Als je iets niet goed begrijpt, vraag dan uitleg. Volwassenen hebben vaak een andere en ingewikkelde manier van praten, maak je daar niet te snel zorgen over.

13. Wees blij met een overwinning, laat je niet ontmoedigen door een tegenslag.
14. Als je verliest, wens je tegenstander dan proficiat met een glimlach.
15. Heb respect voor jezelf, je medespeler, je trainer, de scheidsrechter, alle anderen en het materiaal waar je mee omgaat. Ook als je wil winnen.
16. Je best doen kan iedereen, winnen kan er maar één. Sluit je wedstrijd af door te benoemen wat je goed gedaan hebt.
17. Voel je voor een wedstrijd stress, dan geven we je de volgende tips: voer de taken uit die je afspreekt met je trainer en dan zal het resultaat wel volgen. Je wat zenuwachtig voelen voor een wedstrijd is normaal, er negatief over denken maakt het nog moeilijker om goed te presteren. Richt je gedachten op jezelf en wat controleerbaar is: je voorbereiding, je zelfcontrole, je gedrag.

Pesten is verboden!

Pesten en plagen zijn twee verschillende dingen. Maak het onderscheid. Heb je het gevoel gepest te worden? Probeer te achterhalen wanneer en waarom. Je hebt een keuze: speel je slachtoffer of doe je er iets mee? Pesten is actie en reactie: niet reageren of met humor reageren kan werken! Houdt het pesten aan? Neem iemand in vertrouwen en bespreek het. Je reactie als trainer? Observeren in plaats van reageren. Betrek de kinderen bij het zoeken naar een oplossing. Kies geen kant, de gepeste zou er wel eens de dupe kunnen van worden. Een gesprekje lost het probleem niet op, besteed aandacht aan de nazorg en opvolging.

18. Sportaccommodatie, kleedkamers en het materiaal worden altijd proper en ordelijk achtergelaten.
19. Neem geen dingen van een ander, dat is stelen.
20. Meld blessures meteen aan de trainer, jij bent diegene die de pijn voelt. Vertel duidelijk wat je voelt. Verzorg de blessure goed, ook een blessure verwerken is hard werken, discipline en geduld. Volg de adviezen van je arts of trainer goed op. En kop op: na regen komt zonneschijn.
21. Lichamelijke hygiëne is belangrijk. Douchen na het sporten !
22. Eet gezond en drink voldoende, zowel buiten als tijdens het sporten.
23. Houd er rekening mee dat bepaalde geneesmiddelen als doping worden gezien. Vraag dus steeds voldoende informatie aan je arts of apotheek. Alcohol, tabak en drugs gaan niet samen met sport.

Trainers

1. Wees redelijk in eisen tegenover jezelf en de atleet, mbt. de tijd, de energie en het enthousiasme van jeugdige spelers. Bedenk dat jongeren ook andere interesses hebben.
2. Leer je atleten dat de regels voor iedereen gelden. Spreek atleten die zich niet aan de afspraken houden aan, maar hou ook rekening met andere factoren.
3. Schreeuw niet en maak de kinderen nooit belachelijk als zij fouten maken of een wedstrijd verliezen.
4. Kinderen hebben een trainer nodig die zij respecteren. Wees gul met lof wanneer het verdiend is.
5. Elk kind heeft mogelijkheden en kwaliteiten, je moet ze willen zien. Je kunt de sporter bewust maken van zijn/haar kwaliteiten.

6. Vertrouwen geven geeft vertrouwen en is een hulpmiddel voor een positief sportresultaat.
7. Behandel je atleten zoals je zelf zou willen behandeld worden.

Deontologische code

Wees niet té familiair met jongeren waarmee je werkt. Hou een gezonde afstand. Een aanraking kan maar wees je bewust dat een opgroeiende jongere hier anders mee kan omgaan dan het bedoeld is. Laat de atleet geen dingen doen waar hij/zij zich niet goed bij voelt.

8. Deel waar mogelijk de kinderen in volgens leeftijd, vaardigheid, motivatie en fysieke gesteldheid.
9. Bedenk dat kinderen voor hun plezier sporten en iets willen leren. Winnen is een onderdeel van de sport, verliezen ook.
10. Als trainer ben je verantwoordelijk voor het aanleren van de sport en voor het gedrag van de jongeren tijdens de training. Besteed aan beide aspecten voldoende aandacht en neem je verantwoordelijkheid hierin op. Je kan er de aandacht op vestigen wat voor jou de belangrijkste regels zijn door deze op voorhand kenbaar te maken.
11. Zorg bij jongeren voor een goede mix tussen sporttechnische oefeningen en spelvormen.
12. Ook voor en na de trainingen heb je een taak en verantwoordelijkheid. De vlotte samenwerking en communicatie met ouders, andere trainers, bestuurders, ... maakt hier deel van uit. Als iedereen doet wat van hem verwacht wordt (en zelfs een beetje meer), dan is het fantastisch samenwerken!
13. Werk aan je eigen competentieniveau: school je regelmatig bij.

14. Laat je niet ontgoochelen door een slecht resultaat van je sporter(s). De prestatie van je sporters is slechts een momentopname, jouw kwaliteit als trainer is een constante!
15. Sporters zijn heel vatbaar voor jouw advies: geef feedback!
16. Communiceer positief, ook non-verbaal!
17. Wees concreet en duidelijk in je communicatie.
18. Let op je manier van communiceren: ironie scheidt verwarring bij jonge sporters, let ermee op! Geef concrete en duidelijke tips.
19. Maak onderscheid tussen feiten en interpretatie.
20. Houd rekening met de leefwereld van je sporters. Zijn er examens: erken de bezorgdheid van ouders en sporters en spreek af wat je van hen verwacht tijdens examenperiodes (vb. min 1 keer per week komen trainen).
21. Werk met duidelijke afspraken en routine. Routines zijn herkenbaar, vergroten controle en geven je een middel om gericht bij te sturen.
22. Zorg ervoor dat het materiaal voldoet aan de veiligheidseisen en geschikt is voor de leeftijd en de vaardigheid van de jongeren. Leer atleten aan met zorg om te gaan met materiaal en accommodatie.
23. Geef aan dat niemand iets van een ander wegneemt. Dat is stelen.
24. Volg het advies op van een arts bij het bepalen of een geblesseerde atleet wel of niet kan deelnemen.
25. Heb oog voor elk kind achter de sporter. Een compliment is een basisfundament om tot een positief zelfbeeld te komen.
26. Blijf een langdurig geblesseerde bij de training betrekken.
27. Bespreek een actieplan voor gekwetsten. *Trainers*

Bestuurders

1. Zorg ervoor dat er gelijke mogelijkheden voor deelname in de sport bestaan voor alle jongeren ongeacht hun vaardigheid, geslacht, leeftijd of handicap.
2. Als bestuurder ben je bereid alle leden te betrekken bij het beleid van de club, bv. dmv. een, jeugdcommissie, een trainersvergadering... .
3. Pas de visie van uw club aan aan uw atleten. De atleten komen op de eerste plaats.
4. Zorg ervoor dat beloningen niet primeren, wees wel gul met lof voor inzet en prestatie. Distribueer de VAL-gedragscode m.b.t. sportiviteit onder de toeschouwers, trainers, atleten, juryleden, ouders en sponsors.
5. Zorg voor gekwalificeerde en ervaren trainers, die in staat zijn alles goed aan te leren
6. Als bestuurder ben je verantwoordelijk om ook sporters die niet aan competitie doen op te vangen in uw sportclub.
7. Duid een vertrouwenspersoon aan in de club waarbij atleten, trainers, ouders, juryleden en bestuurders terecht kunnen met interne problemen.
8. Materiaal en voorzieningen moeten voldoen aan de veiligheidseisen en geschikt zijn voor alle jongeren. Geef aan dat hier met zorg mee omgegaan moet worden.
9. Geef aan dat leden geen dingen van een ander wegnemen zonder dat te vragen, anders is het stelen.

Medewerkers

1. Ga gepast en met de nodige ernst om met de vragen en opdrachten die u door de club gevraagd en opgelegd werden.
2. Voer die taken uit waarvoor je je geëngageerd hebt, met de nodige aandacht voor de gangbare regels en met de nodige aandacht voor de veiligheid van de atleten, juryleden en andere clubleden.

Juryleden

1. Ga gepast om met vragen of opmerkingen van trainers en atleten.
2. Ga niet in op provocerend gedrag. Bespreek na de wedstrijd eventuele bemerkingen.
3. Geef steeds blijk van sportief gedrag.
4. Wees gul met complimenten.
5. Stimuleer fairplay en wees zelf fair.
6. 'Speel' met de toepassing van de reglementen naar gelang de leeftijd van de atleten.
7. Zorg ervoor dat het plezier van de jeugd in de wedstrijd niet verloren gaat door te strenge of ongepaste beoordelingen.
8. Wees beslist, objectief en beleefd bij het beoordelen van een wedstrijd.
9. Formuleer, indien nodig, voorstellen ter verandering van de reglementering bij de commissie sportreglementen van de federatie.

Ouders

1. Als een kind niet wil deelnemen aan sport, is daar een reden voor. Forceren helpt niet.
2. Kinderen sporten voor hun plezier, niet voor dat van jou. Jouw kampioen is in de eerste plaats jouw kind, pas daarna atleet.
3. Moedig je kind aan de regels te volgen (zowel reglement als gedragscode).
4. Ondersteun alle pogingen om positief gedrag te stimuleren en negatief gedrag te voorkomen.
5. Elk kind is welkom bij deze sportclub. Ouders kunnen hun eigen kinderen stimuleren om te sporten. Als ouder mag je echter geen handelingen stellen die een afbreuk zijn voor andere jongeren.
6. Een gesprek werkt, een verwijt niet.
7. Aan één trainer heeft je kind ruimschoots voldoende. Jouw taak als ouder is belangrijker: ouders oordelen niet, ze ondersteunen. Jouw kampioen weet trouwens vaak zelf heel goed wat hij/zij moet doen.
8. Jouw kind moet op tijd op training zijn, help daar ook aan mee.
9. Accepteer de beslissingen van de trainer. Ga je niet akkoord: spreek hem of haar er dan onder vier ogen over aan en kies hiervoor een geschikt moment.
10. Erken de waarde en het belang van (vrijwillige) trainers. Zij geven hun tijd en kennis om het sporten van jouw kind mogelijk te maken.
11. De trainer is geen helderziende: durf op een gepaste manier te zeggen wat je denkt en voelt. Vertel je trainer bijvoorbeeld wanneer iets werkt voor jou, hij zal er positief op reageren. Maak ook (beleefd) duidelijk wanneer de trainer iets zegt of doet waarbij je je onprettig voelt.

12. Kinderen willen niet altijd winnen, ze willen ook plezier maken. Toon als ouder ook een glimlach als het even niet zo goed gaat. Verander een nederlaag in een overwinning door op andere zaken te wijzen.
13. Leer je kind dat eerlijkheid en inzet belangrijker zijn dan winnen.
14. Val een jurylid nooit in het openbaar aan en trek de integriteit van de juryleden niet in twijfel.
15. Check wat je kind leuk vindt aan je reacties na de wedstrijd.
16. Spreek jouw kind aan als het onrespectvol omgaat met het materiaal, teamgenoten of anderen.
17. Zorg dat je kind voldoende rust en een goede voeding krijgt, dat zijn de basisvoorwaarden om te groeien, zowel fysiek, psychisch als in prestaties. Probeer zelf een voorbeeld te zijn.
18. Laat je kind ontwikkelen volgens de sportieve fasen die eigen zijn aan de leeftijd. Praat hier eventueel over met de trainer, hij is de expert.

Supporters

1. Denk eraan dat de jeugd voor haar eigen plezier deelneemt aan georganiseerde sportbeoefening. De jeugd doet dit niet voor uw vermaak, noch zijn de sporters miniprofsporters.
2. Gedraag u op uw best. Vermijd het gebruik van grove taal en het beledigen of belagen van atleten, trainers of juryleden.
3. Veroordeel elk gebruik van geweld.
4. Zorg ervoor dat uw gedrag sportief is. Goed voorbeeld doet goed volgen.
5. Laat geen rommel achter!
6. Wijs medesupporters en anderen op een rustige manier op een fair gedrag.
7. Geef applaus bij een goede prestatie van zowel uw eigen atleet als van andere atleten.
8. Toon respect voor tegenstanders/tegenspelers. Zonder hen zou er geen wedstrijd zijn.
9. Maak een kind nooit belachelijk en scheld het niet uit als het een fout maakt gedurende een wedstrijd.
10. Respecteer de beslissing van de juryleden.
11. Moedig de jongeren altijd aan om zich aan de spel-/wedstrijdbepalingen te houden.

III. Procedure bij schending van de deontologische code:

1. De hierna omschreven procedure moet waarborgen dat eventuele problemen, snel, efficiënt en effectief opgelost worden. Bij bewust onrechtmatig gebruik van de klachtenprocedure kunnen maatregelen genomen worden.
2. In geval van schenden van de deontologische code binnen de club, zullen de in dit document beschreven procedure en sanctionering altijd voorrang moeten krijgen op eventuele andere procedures of sancties beschreven in het huishoudelijk reglement van de club.
3. Het is belangrijk dat er bij klachten tijdig en informeel kan gehandeld worden. In deze fase zal het eventuele slachtoffer zich mondeling wenden tot de vertrouwenspersoon.
4. Indien de vertrouwenspersoon het nodig en/of nuttig acht kan er in deze fase overleg gepleegd worden met de trainerscoördinator en/of de coördinator van de club. Al deze betrokken personen dienen in deze strikt vertrouwelijk op te treden.
5. In deze fase zal de vertrouwenspersoon, na al of niet overleg met de trainerscoördinator en/of de coördinator van de club, aan de persoon die zich inlaat met geweld, pesterijen of ongewenst seksueel gedrag, binnen de club, duidelijk uitleggen dat dergelijk gedrag vervelend of beledigend is en dat door dit gedrag iemand in verlegenheid werd gebracht.
6. Het slachtoffer wordt door de vertrouwenspersoon op de hoogte gehouden van de stappen die ondernomen worden.
7. Indien het ten laste gelegde gedrag blijft voortduren of indien de vertrouwenspersoon het niet aangewezen oordeelt dat het probleem op informele wijze opgelost wordt, raadt de vertrouwenspersoon het benadeelde clublid aan de formele procedure, met indiening van een klacht, te volgen.

Formele procedure

8. Het gedupeerde clublid beschikt in principe over een termijn van 7 kalenderdagen die ingaat vanaf het ogenblik van het ten laste gelegde gedrag (laatste feit), om klacht in te dienen bij de vertrouwenspersoon.
9. De vertrouwenspersoon noteert het verhoor van het slachtoffer en/of de getuigen in een geschreven, gedateerd en ondertekend document en bezorgt hen een afschrift van hun verhoor of verklaring. De vertrouwenspersoon zorgt voor opname in het lokale register.
10. De vertrouwenspersoon probeert de beide partijen te verzoenen. Wanneer de verzoeningsprocedure geen gunstig resultaat kent, brengt de vertrouwenspersoon de Raad van Bestuur van de club op de hoogte van de gepleegde feiten, door een afschrift van de met reden omklede klacht te bezorgen, en nodigt de Raad van Bestuur uit om de passende maatregelen te nemen
11. De klacht moet worden opgesteld in de vorm van een gedateerde en ondertekende brief waarin de aan de kaak gestelde feiten omschreven worden en waarin de naam van de aangeklaagde persoon, evenals die van de eventuele getuigen vermeld worden. De vertrouwenspersoon kan het slachtoffer assisteren bij het opstellen van de klacht.
12. In principe binnen de 14 kalenderdagen na het indienen van de klacht, zal de vertrouwenspersoon, het gedupeerde clublid bij zich roepen, teneinde het onderzoek aan te vatten.
13. De vertrouwenspersoon beschikt in principe over 30 kalenderdagen om zijn onderzoek tot een goed einde te brengen. Het onderzoek moet onafhankelijk en objectief zijn en moet onder volstrekte geheimhouding plaatsvinden (verslagen, gesprekken, notities, ...).
14. Tijdens het onderzoek zal de beklagde perso(o)n(en) op de hoogte gebracht worden van alle details inzake de aard van de klacht en heeft/hebben hij/zij de mogelijkheid hierop zowel mondeling als schriftelijk te antwoorden. Hun mondeling antwoord zal altijd moeten bevestigd worden door een gedateerd en ondertekend stuk.

15. Zowel het slachtoffer als de aangeklaagde kunnen zich naar eigen keuze laten vergezellen of vertegenwoordigen door een collega, een externe raadgever. Deze vertegenwoordigers zijn ook verplicht tot geheimhouding.
16. De vertrouwenspersoon zal een volledig verslag maken van alle bijeenkomsten en onderzoeken en zal tevens een eindrapport maken, waarin naargelang het geval, het bestaan van geweld, pesterijen of ongewenst seksueel gedrag, binnen de club vastgelegd of weerlegd worden. Dit rapport zal na onderzoek en na voorafgaande inzage door het slachtoffer en de aangeklaagde perso(o)n(en), voorgelegd worden aan de RVB. Het rapport zal een voorstel bevatten betreffende toe te passen maatregelen of sancties.
17. De vertrouwenspersoon zal samen met de RvB de nodige maatregelen of sancties bepalen. Schorsing of verwijdering uit de club zijn mogelijke sancties.

IV. Sanctioneren bij schending van de deontologische code:

1. Binnen de 3 dagen na kennisname van het rapport dat een clublid verantwoordelijk stelt in het raam van een zaak van geweld, pesterijen of ongewenst seksueel gedrag zal de Raad van Bestuur van de club maatregelen nemen of een sanctie opleggen aan de beklaagde.
2. De sanctie zal afhangen van de ernst van de ten laste gelegde feiten en van een eventuele herhaling ervan. De sanctie kan gaan van een schriftelijke blaam, tot een schorsing, en verder tot een verwijdering uit de club.
3. Een clublid dat misbruik maakt van zijn rechten en onrechtmatig een klacht indient aangaande geweld, pesterijen of ongewenst seksueel gedrag zal onmiddellijk de club moeten verlaten.
4. Bij het opleggen van bepaalde sancties zal de club rekening houden met de statuten of met de gangbare wettelijke regelgevingen.

V. Procedure & sanctionering bij schending van de algemene code:

Voor de procedure en sanctioneren bij schenden van die artikels van de algemene code, die geen betrekking hebben op de deontologische code verwijst de club naar het hoofdstuk 7 van het huishoudelijk reglement, waarin beschreven wordt op welke mogelijkheden de Raad van Bestuur kan terugvallen om de nodige beslissingen te nemen en/of sancties op te leggen. Bij het opleggen van bepaalde sancties zal de Raad van Bestuur rekening houden met de statuten en de wettelijk gangbare regelgevingen.